Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 18. decembra 2025 *

„Predhodno odločanje – Industrijska politika – Postopek za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe – Direktiva (EU) 2015/1535 – Pojem ‚tehnični predpis‘ – Nacionalna ureditev, ki nalaga, da se izvorna koda programske opreme, registrirane v podatkovni zbirki davčne uprave, predloži organu za ugotavljanje skladnosti davčnih tehničnih zahtev – Člen 34 PDEU – Ukrep, ki ima enak učinek kot količinska omejitev pri uvozu – Načelo sorazmernosti“

V zadevi C-353/24,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (okrožno upravno sodišče, oddelek v Rigi, Latvija) z odločbo z dne 13. maja 2024, ki je na Sodišče prispela 15. maja 2024, v postopku

SIA „EUROPARK LATVIA“,

SKIDATA GmbH

proti

Valsts ieņēmumu dienests,

ob udeležbi

SIA „19 points“,

SIA „Ernst & Young Baltic“,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi F. Schalin, predsednik senata, M. Gavalec (poročevalec) in Z. Csehi, sodnika,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

* Jezik postopka: latvijščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za SIA „EUROPARK LATVIA“ S. Petrovičs, advokāts,

– za SKIDATA GmbH R. Gasūns, jurists,

– za latvijsko vlado J. Davidoviča in K. Pommere, agentki,

– za češko vlado A. Edelmannová, M. Smolek in J. Vláčil, agenti,

– za Evropsko komisijo M. Escobar Gomez, L. Malferrari in I. Naglis, agenti,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1, točka 11, in člena 8(1) Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 20, str. 337), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 (UL 2012, L 316, str. 12) (v nadaljevanju: Direktiva 98/34), ter člena 34 PDEU.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbama SIA „EUROPARK LATVIA“ (v nadaljevanju: Europark) in SKIDATA GmbH (v nadaljevanju: Skidata) na eni strani ter Valsts ieņēmumu dienests (nacionalna davčna uprava, Latvija) na drugi strani glede odločbe zadnjenavedene uprave o izključitvi naprav za avtomatsko plačevanje, ki jih proizvaja družba Skidata, iz podatkovne zbirke.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 98/34

3 Člen 1 Direktive 98/34 je določal:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

1. ‚proizvod‘ je kateri koli industrijsko izdelan proizvod in kateri koli kmetijski proizvod, vključno z ribjimi proizvodi;

[…]

3. ‚tehnična specifikacija‘ je v dokumentu vsebovana specifikacija, ki določa zahtevane lastnosti proizvoda, kakor so stopnja kakovosti, zmogljivost, varnost ali mere, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi postopki, embalažo, označevanjem ali etiketiranjem in postopki za ugotavljanje skladnosti.

   […]

4. ‚druge zahteve‘ je zahteva za proizvode, ki ni tehnična specifikacija in ki se nanaša na proizvod zaradi varovanja zlasti potrošnikov ali okolja ter vpliva na njegov življenjski cikel, potem ko je bil dan v promet, kakor so pogoji uporabe, predelave, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko taki pogoji znatno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje;

5. ‚predpis o storitvah‘ je splošna zahteva v zvezi z začetkom in nadaljevanjem storitvenih dejavnosti v skladu s točko 2, zlasti določbe, ki se nanašajo na dobavitelja storitev, storitve in prejemnika storitve, razen vseh predpisov, ki niso posebej namenjeni storitvam, opredeljenim v zgoraj navedeni točki.

[…]

11. ‚tehnični predpis‘ so tehnične specifikacije in druge zahteve ali predpisi o storitvah, skupaj z ustreznimi upravnimi določbami, katerih upoštevanje je formalno in dejansko obvezno pri trženju, zagotavljanju storitve, ustanovitvi dobavitelja storitve ali uporabi v državi članici ali njenem večjem delu, pa tudi zakoni in drugi predpisi držav članic, razen tistih, ki so določeni v členu 10 in prepovedujejo proizvodnjo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda ali ki prepovedujejo opravljanje ali uporabo storitve ali ustanovitev dobavitelja storitve.

    Dejanski tehnični predpisi so zlasti:

    – zakoni in drugi predpisi države članice, ki urejajo tehnične specifikacije ali druge zahteve ali predpise o storitvah ali poklicne kodekse ali pravila obnašanja, ki pa se nanašajo na tehnične specifikacije ali druge zahteve ali na predpise o storitvah, skladnost s katerimi ustvarja domnevo o skladnosti z obveznostmi, ki jih nalagajo zgoraj navedeni zakoni in drugi predpisi,

    – prostovoljni dogovori, pri katerih je pogodbena stranka državni organ in ki v javnem interesu zagotavljajo skladnost s tehničnimi specifikacijami ali drugimi zahtevami ali pravili o storitvah, razen predpisov v zvezi z javnimi naročili;

    – tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah, povezane z davčnimi ali finančnimi ukrepi, ki s spodbujanjem izpolnjevanja takih tehničnih specifikacij ali drugih zahtev vplivajo na porabo proizvodov ali koriščenje storitev; tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah, povezane z nacionalnimi sistemi socialnega zavarovanja, so izključene.

      Sem sodijo tehnični predpisi, ki jih določijo organi, ki jih imenujejo države članice in za katere mora [Evropska k]omisija sestaviti seznam do 5. avgusta 1999, v okviru Odbora iz člena 5.

      Enak postopek se uporabi za spremembo tega seznama;

12. ‚osnutek tehničnega predpisa‘ je besedilo tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah, vključno z upravnimi določbami, ki je sestavljen z namenom sprejetja v obliki tehničnega predpisa, pri čemer je besedilo v pripravljalni fazi, ko se še vedno lahko bistveno spremeni.

[…]“

4 Člen 8(1), prvi pododstavek, te direktive je določal:

„Države članice v skladu s členom 10 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali evropskega standarda, ko zadostujejo podatki v zvezi z ustreznim standardom. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je uzakonitev takega tehničnega predpisa potrebna, če ti niso že jasno razvidni v osnutku.“

Direktiva (EU) 2015/1535

5 Direktiva 98/34 je bila s 7. oktobrom 2015 razveljavljena in nadomeščena z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL 2015, L 241, str. 1).

6 Člen 1(1) Direktive 2015/1535 določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

(a) ‚proizvod‘ pomeni vsak industrijsko izdelan proizvod in kateri koli kmetijski proizvod, vključno z ribjimi proizvodi;

[…]

(c) ‚tehnična specifikacija‘ pomeni specifikacijo, ki jo vsebuje dokument, ki določa zahtevane značilnosti proizvoda, kot so stopnja kakovosti, zmogljivost, varnost ali mere, vključno z zahtevami, ki se uporabljajo za proizvod glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi metodami, embalažo, označevanjem ali etiketiranjem in postopki za ugotavljanje skladnosti.

[…]

(d) ‚druge zahteve‘ je zahteva za proizvode, ki ni tehnična specifikacija in ki se nanaša na proizvod zaradi varovanja zlasti potrošnikov ali okolja ter vpliva na njegov življenjski cikel, potem ko je bil dan v promet, kakor so pogoji uporabe, predelave, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko taki pogoji znatno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje;

(e) ‚predpis o storitvah‘ pomeni splošno zahtevo v zvezi z začetkom in nadaljevanjem storitvenih dejavnosti v smislu točke (b), zlasti določbe, ki se nanašajo na dobavitelja storitev, storitve in prejemnika storitve, razen vseh pravil, ki niso posebej namenjena storitvam, opredeljenim v navedeni točki.

[…]

(f) ‚tehnični predpis‘ pomeni tehnične specifikacije in druge zahteve ali pravila o storitvah, vključno z relevantnimi upravnimi določbami, katerih upoštevanje je pravno ali dejansko obvezno pri trženju, opravljanju storitve, ustanovitvi izvajalca storitve ali uporabi v državi članici ali njenem večjem delu, kot tudi zakoni, predpisi ali upravnimi določbami držav članic, razen tistih, ki so določeni v členu 7 in prepovedujejo izdelavo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda ali ki prepovedujejo opravljanje ali uporabo storitve ali ustanovitev dobavitelja storitve.

Dejanski tehnični predpisi vključujejo:

(i) zakone, predpise ali upravne določbe države članice, ki urejajo tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah ali poklicne kodekse ali kodekse ravnanja, ki pa se nanašajo na tehnične specifikacije ali druge zahteve ali na pravila o storitvah, skladnost s katerimi ustvarja domnevo o skladnosti z obveznostmi, ki jih nalagajo zgoraj navedeni zakoni, predpisi ali upravne določbe;

(ii) prostovoljne dogovore, pri katerih je pogodbena stranka državni organ in ki v javnem interesu zagotavljajo skladnost s tehničnimi specifikacijami ali drugimi zahtevami ali pravili o storitvah, razen predpisov v zvezi z javnimi naročili;

(iii) tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah, povezane z davčnimi ali finančnimi ukrepi, ki s spodbujanjem izpolnjevanja takih tehničnih specifikacij ali drugih zahtev vplivajo na porabo proizvodov ali koriščenje storitev; tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah, povezane z nacionalnimi sistemi socialnega zavarovanja, so izključene.

Sem sodijo tehnični predpisi, ki jih določijo organi, ki jih imenujejo države članice in so vključeni na seznam, ki ga sestavi in po potrebi posodablja Komisija, v okviru odbora iz člena 2.

Enak postopek se uporabi za spremembo tega seznama;

(g) ‚osnutek tehničnega predpisa‘ pomeni besedilo tehnične specifikacije ali druge zahteve ali pravila o storitvah, vključno z upravnimi določbami, ki je sestavljen z namenom sprejetja v obliki tehničnega predpisa, pri čemer je besedilo v pripravljalni fazi, v kateri se še vedno lahko bistveno spremeni.

[…]“

7 Člen 5(1), prvi pododstavek, te direktive določa:

„Države članice ob upoštevanju člena 7 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali evropskega standarda, ko zadostujejo informacije glede ustreznega standarda. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je sprejetje takšnega tehničnega predpisa potrebno, če ti razlogi niso že jasno razvidni v osnutku.“

Latvijsko pravo

Zakon o davkih in dajatvah

8 Člen $28^{1}(4^{1})$ Likums Par nodokļiem un nodevām (zakon o davkih in dajatvah) določa:

„Davkoplačevalci lahko uporabljajo elektronske naprave in opremo, ki izpolnjujejo tehnične zahteve za elektronske naprave in opremo za evidentiranje davkov in drugih plačil ter v zvezi s katerimi je bilo opravljeno ugotavljanje skladnosti. Vzdrževanje elektronskih naprav in opreme lahko izvaja ponudnik storitev vzdrževanja, v zvezi s katerim je bilo opravljeno ugotavljanje skladnosti v skladu s predpisi.“

Pravila o uporabi

9 Člen 121^{4}, točka 4, Ministru kabineta noteikumi Nr. 96 „Nodokļu un citu maksājumureģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība“ (uredba št. 96 ministrskega sveta o načinih uporabe elektronskih naprav in naprav za evidentiranje davkov in drugih plačil) z dne 11. februarja 2014 (v nadaljevanju: uredba o uporabi) določa:

„Izvajalec storitev vzdrževanja mora za namen ugotavljanja skladnosti modelov registrskih blagajn, hibridnih registrskih blagajn, blagajniških sistemov, specializiranih naprav in opreme, njihovih sprememb in različic programske opreme organu predložiti tehnično dokumentacijo v jeziku proizvajalca, ki ji je priložen notarsko overjen prevod v nacionalni jezik. Tehnična dokumentacija vključuje: izvorno kodo (računalniška navodila, ki jih je napisal programer, berljiva za človeka) in objektno kodo (skupek simbolov, ki jih razume računalnik, za izvedbo programa, ki ga je sestavil programer) registrirane programske opreme in davčnega pomnilniškega modula.“

10 Člen 121^{5} te uredbe o uporabi določa:

„Organ za ugotavljanje skladnosti v šestih mesecih po prejemu dokumentov iz člena 121^{4} te uredbe izvajalcu vzdrževalnih storitev izda izjavo o skladnosti modela registrske blagajne, hibridne registrske blagajne, blagajniškega sistema, specializirane naprave ali opreme, njene spremembe ali različice s tehničnimi zahtevami, ki veljajo za elektronske naprave in opremo za evidentiranje davkov in drugih plačil, ali ga obvesti o zavrnitvi izdaje te izjave o skladnosti; […].“

11 Člen 129^{4}, točka 6, navedene uredbe o uporabi določa:

„Po vpisu modela ali spremembe registrske blagajne, hibridne registrske blagajne, blagajniškega sistema, specializirane naprave ali opreme, ki jo vzdržuje izvajalec storitev vzdrževanja, v enotno zbirko podatkov (register) davčne uprave mora ta izvajalec storitev, ki je lahko proizvajalec opreme ali naprave ali njegov pooblaščeni zastopnik, davčni upravi na zahtevo v 24 urah predložiti izvorno kodo registrirane programske opreme.“

12 Člen $129^{17}(1)$, točka 1.2.2, uredbe o uporabi določa:

„Davčna uprava iz enotne zbirke podatkov (registra) izključi: registrske blagajne, hibridne registrske blagajne, blagajniške sisteme, specializirane naprave in opremo, ki so registrirani na ime uporabnika: [če] pogoji iz regulativnega predpisa glede tehničnih zahtev za elektronske naprave in opremo za evidentiranje davkov in drugih plačil niso izpolnjeni. Državna davčna uprava uporabnika obvesti o izključitvi iz enotne zbirke podatkov (registra) v 15 delovnih dneh.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

13 Europark je latvijska gospodarska družba, ki opravlja storitve parkiranja na področju prevoza. Skidata je avstrijska gospodarska družba, ki v Avstriji proizvaja naprave za avtomatsko plačevanje in jih izvaža v 25 držav članic, vključno z Latvijo.

14 Družba Europark je 30. junija in 27. novembra 2015 od družbe Skidata kupila osem naprav za avtomatsko plačevanje, ki jih je nacionalna davčna uprava med 8. oktobrom in 30. decembrom 2015 v svoji podatkovni zbirki registrirala kot take.

15 Družba SIA „Ernst & Young Baltic“, organ, pristojen za nadzor skladnosti blagajn in avtomatskih naprav z davčnimi tehničnimi zahtevami, je z dopisom z dne 16. maja 2022 nacionalno davčno upravo obvestila, da je zavrnila izdajo izjave o skladnosti za teh osem naprav, ker ji družba SIA „19 points“, ponudnik storitev vzdrževanja, ni posredovala podatkov iz člena 121^4, točka 4, uredbe o uporabi, in sicer izvorne in objektne kode registrirane programske opreme navedenih naprav.

16 Zato jih je ta uprava z odločbo z dne 2. septembra 2022 izključila iz svoje podatkovne zbirke.

17 Družbi Europark in Skidata sta nato vložili tožbo za odpravo te odločbe pri administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (okrožno upravno sodišče, oddelek v Rigi, Latvija), ki je predložitveno sodišče. Trdita, da uredba o uporabi nalaga, da se sporočita izvorna in objektna koda registrirane programske opreme, in naj bi pomenila tehnično zahtevo, o kateri bi bilo treba v skladu z zahtevami Direktive 2015/1535 obvestiti Komisijo.

18 Poleg tega navajata, da družba Europark kot kupec pravice do uporabe programske opreme ne more na lastno pobudo zakonito pridobiti in razkriti izvorne kode programske opreme brez soglasja njenega proizvajalca Skidata, ker ta koda pripada temu proizvajalcu in je poslovna skrivnost. Obveznost predložitve izvorne kode naj bi tako nesorazmerno kršila proizvajalčevo pravico intelektualne lastnine.

19 V tem okviru predložitveno sodišče, na prvem mestu, navaja, da so avtomatske plačilne naprave iz postopka v glavni stvari „proizvodi“ v smislu člena 1, točka 1, Direktive 98/34. Zato se sprašuje, ali obveznost zagotovitve izvorne kode registrirane programske opreme teh naprav spada pod pojem „tehnični predpis“ v smislu člena 1, točka 11, te direktive, ki razlikuje med štirimi kategorijami ukrepov. Če je odgovor pritrdilen, se sprašuje, v katero kategorijo bi bilo treba uvrstiti tako obveznost.

20 Po mnenju predložitvenega sodišča bi ta obveznost lahko spadala v tri od teh kategorij in bi jo bilo zato mogoče opredeliti bodisi kot „tehnično specifikacijo“ v smislu člena 1, točka 3, Direktive 98/34, bodisi kot „druge zahteve“ v smislu člena 1, točka 4, te direktive, bodisi kot predpise, ki „prepovedujejo proizvodnjo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda“ iz člena 1, točka 11, navedene direktive.

21 Na drugem mestu, predložitveno sodišče se sprašuje, ali se obveznost predložitve izvorne kode registrirane programske opreme organu za ugotavljanje skladnosti lahko šteje za ukrep z enakim učinkom kot količinska omejitev pri uvozu člena 34 PDEU.

22 Meni, da ta obveznost sledi legitimnemu cilju, ker nacionalni davčni upravi omogoča, da se prepriča o pravilnosti evidenc in da se izogne vsakršni nevknjižbi ali neplačilu davkov. Vendar se sprašuje, ali je taka obveznost nujna za dosego tega cilja. Poudarja namreč, da družba Skidata

v drugih državah članicah za izvedbo zadevnih pregledov zagotavlja vmesnik za aplikacijsko programiranje avtomatskih naprav, kot so naprave iz postopka v glavni stvari, ki organu za nadzor skladnosti z davčnimi zahtevami omogoča, da pridobi vse potrebne informacije o plačilih. Poleg tega predložitveno sodišče navaja, da se je družba Skidata strinjala tudi, da bo za nadzor skladnosti predložila del izvorne kode, ki se nanaša na evidentiranje plačil in davkov. Nadzorni organ iz postopka v glavni stvari pa tega predloga ni odobril in še naprej zahteva predložitev celotne izvorne kode.

23 V zvezi s tem predložitveno sodišče meni, da čeprav obveznost, določena z nacionalno ureditvijo iz postopka v glavni stvari, ne prepoveduje trženja avtomatskih plačilnih naprav na latvijskem trgu, pa proizvajalcu teh naprav nalaga dvojno breme, tako da morajo biti te naprave hkrati v skladu s pravili države izdelave in države trženja. Zato lahko po mnenju predložitvenega sodišča taka obveznost oteži in podraži uvoz navedenih naprav, tako da bi lahko zainteresirane gospodarske subjekte odvrnila od njihovega trženja v Latviji.

24 V tek okoliščinah je administratīvā rajona tiesa, Rīgas tiesu nams (okrožno upravno sodišče, oddelek v Rigi) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlagati tako, da pravno pravilo, na podlagi katerega mora izvajalec storitev vzdrževanja organu za ugotavljanje skladnosti predložiti izvorno kodo registrirane programske opreme, spada pod pojem ‚tehnični predpisi‘, katerih osnutke je treba v skladu s členom 8(1) te direktive sporočiti Komisiji?

2. Ali je treba člen 34 PDEU razlagati tako, da se zahteva po predložitvi izvorne kode registrirane programske opreme organu za ugotavljanje skladnosti lahko šteje za ukrep z enakim učinkom kot količinska omejitev pri uvozu?

3. Če je odgovor na prejšnje vprašanje pritrdilen, ali se lahko šteje, da je ta ukrep z vidika učinkovitosti davčnega nadzora sorazmeren?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

25 Najprej je treba opozoriti, da je bila Direktiva 98/34, kot izhaja iz členov 10 in 11 Direktive 2015/1535, razveljavljena z učinkom od 7. oktobra 2015, ko je začela veljati Direktiva 2015/1535. Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je družba Europark nekatere od zadevnih avtomatskih plačilnih naprav kupila 30. junija 2015, medtem ko so bile druge naprave kupljene po 7. oktobru 2015. Zadevnih osem naprav je bilo registriranih v podatkovni zbirki nacionalne davčne uprave in nato po tem datumu izključenih iz te zbirke. Iz tega sledi, da se tako določbe Direktive 98/34 kot določbe Direktive 2015/1535 *ratione temporis* uporabljajo za dejansko stanje v postopku v glavni stvari.

26 Ker pa so določbe teh direktiv, ki so upoštevne za zadevo iz postopka v glavni stvari, oblikovane podobno, se je treba omejiti na določbe Direktive 2015/1535.

27 Poleg tega je treba navesti, da je predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišče zaprosilo za razlago člena 1, točka 11, Direktive 98/34 ob upoštevanju člena 8(1) te direktive, v skladu s katerim države članice takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek „tehničnega predpisa“ v smislu

člena 1, točka 11, te direktive. V zvezi s tem je treba opozoriti, kot je to sodišče prav tako navedlo, da v skladu z ustaljeno sodno prakso neizpolnitev obveznosti države članice, da predhodno sporoči tak osnutek, povzroči, da zadevnega „tehničnega predpisa“ ni mogoče uveljavljati proti posameznikom (sodba z dne 3. decembra 2020, Star Taxi App, C-62/19, EU:C:2020:980, točka 57 in navedena sodna praksa).

28 Ugotoviti je torej treba, da predložitveno sodišče s prvim vprašanjem sprašuje, ali je treba člen 1(1)(f) Direktive 2015/1535 razlagati tako, da je nacionalna ureditev, ki ponudniku storitev, ki je odgovoren za vzdrževanje naprav za avtomatsko plačevanje, nalaga, da organu za nadzor skladnosti teh naprav zagotovi njihovo registrirano izvorno kodo programske opreme, „tehnični predpis“ v smislu te določbe, ki ga je mogoče uveljavljati proti posameznikom le, če je bil zadevni osnutek predpisa predhodno sporočen Komisiji v skladu s členom 5(1), prvi pododstavek, Direktive 2015/1535.

29 Opozoriti je treba, da člen 1(1)(f) Direktive 2015/1535 razlikuje med štirimi kategorijami ukrepov, ki jih je mogoče šteti za „tehnične predpise“ v smislu te direktive, in sicer so to, prvič, „tehnične specifikacije“, drugič, „druge zahteve“, tretjič, „pravila o storitvah“ ter, četrtič, „zakoni, predpisi ali upravne določbe držav članic, ki prepovedujejo izdelavo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda“. Prve tri kategorije ukrepov so opredeljene v točkah (c), (d) oziroma (e) tega člena 1(1).

30 Za odgovor na postavljeno vprašanje je torej treba preučiti, ali obveznost, da se organu za nadzor skladnosti predloži izvorna koda programske opreme, registrirana v avtomatskih plačilnih napravah, kot je obveznost, določena z uredbo o uporabi, spada v eno od teh štirih kategorij tehničnih predpisov.

31 Na prvem mestu, pojasniti je treba, da se vprašanja predložitvenega sodišča ne nanašajo na storitve informacijske družbe, to je na storitve, ki se opravljajo na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika, temveč na posebne proizvode in njihovo uporabo, v obravnavanem primeru naprave za avtomatsko plačevanje. Zato ni treba preučiti, ali taka obveznost spada v kategorijo „predpis o storitvah“ v smislu člena 1(1)(e) Direktive 2015/1535.

32 Na drugem mestu, preveriti je treba, ali ta obveznost lahko spada v kategorijo „zakoni, predpisi ali upravne določbe držav članic, ki prepovedujejo izdelavo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda“ v smislu člena 1(1)(f) Direktive 2015/1535.

33 Čeprav v obravnavanem primeru zaradi nepredložitve izvorne kode registrirane programske opreme za naprave za avtomatsko plačevanje organu za nadzor skladnosti teh naprav ni mogoče uporabiti za beleženje transakcij in plačil, pa uredba o uporabi iz postopka v glavni stvari ne prepoveduje izdelave, uvoza, trženja ali uporabe takih naprav.

34 Zato obveznost zagotovitve izvorne kode registrirane programske opreme, določena z uredbo o uporabi iz postopka v glavni stvari, ne spada v kategorijo „zakoni, predpisi ali upravne določbe držav članic, ki prepovedujejo izdelavo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda“ v smislu člena 1(1)(f) Direktive 2015/1535.

35 Na tretjem mestu, glede vprašanja, ali ta obveznost spada pod pojem „tehnična specifikacija“ v smislu člena 1(1)(c) Direktive 2015/1535, je treba opozoriti, da ta pojem napotuje na specifikacije iz dokumenta, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda, kot so stopnja kakovosti, zmogljivost, varnost ali mere, vključno z zahtevami, ki se uporabljajo za proizvod, v zvezi z, med drugim, postopki ocenjevanja skladnosti.

36 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča se s pojmom „tehnična specifikacija“ predpostavlja, da se nacionalni ukrep nujno nanaša na proizvod ali na njegovo embalažo in zato določa eno od značilnosti, ki se zahtevajo za proizvod (sodba z dne 24. novembra 2022, Belplant, C-658/21, EU:C:2022:925, točka 24 in navedena sodna praksa).

37 Sodišče je prav tako razsodilo, da je treba nacionalno ureditev, v skladu s katero je za trženje proizvoda potrebno predhodno dovoljenje, opredeliti kot „tehnični predpis“ v smislu člena 1(1)(f) Direktive 2015/1535 (glej v tem smislu sodbo z dne 22. januarja 2002, Canal Satélite Digital, C-390/99, EU:C:2002:34, točka 46 in navedena sodna praksa).

38 V postopku v glavni stvari se obveznost, naložena ponudniku storitev vzdrževanja s členom 121^4, točka 4, uredbe o uporabi, da organu, pristojnemu za nadzor skladnosti zadevnih proizvodov, predloži tehnično dokumentacijo v zvezi s temi proizvodi, ki mora vsebovati izvorno in objektno kodo registrirane programske opreme, nanaša na proizvode kot take. Natančneje, v nacionalni zakonodaji je navedeno, da so v izvorni kodi prikazana računalniška navodila, ki so berljiva za človeka in jih je napisal programer, in da objektna koda vsebuje sklop simbolov, ki jih računalnik razume za izvedbo programa. Poleg tega ta ureditev določa, da je treba navedeno dokumentacijo predložiti v nacionalnem jeziku proizvajalca in ji priložiti overjen prevod v nacionalni jezik. Zato je treba poudariti, da se nacionalna ureditev iz postopka v glavni stvari nanaša na proizvod kot tak in ponudnikom storitev vzdrževanja nalaga, da zagotovijo tehnično dokumentacijo, ki med drugim vsebuje izvorno in objektno kodo registrirane programske opreme, ki bi ju bilo treba šteti za zahtevani in posebni značilnosti za vse komercialne avtomate, ker ju ni mogoče zahtevati za proizvode, ki nimajo izvorne in objektne kode registrirane programske opreme.

39 Poleg tega je obveznost posredovanja izvorne in objektne kode registrirane programske opreme zahteva, ki se uporablja za naprave za avtomatsko plačevanje v okviru postopka ugotavljanja njihove skladnosti z davčnimi zahtevami. V zvezi s tem mora organ za nadzor skladnosti te kode preveriti med preverjanjem skladnosti. Če te kode niso predložene, naprave za avtomatsko plačevanje ne morejo pridobiti izjave o skladnosti, ki je potrebna za njihovo registracijo v enotni zbirki podatkov nacionalne davčne uprave, kar načeloma preprečuje njihovo dajanje na trg v Latviji. Nazadnje je treba poudariti, da so pravila in zahteve postopka ocenjevanja skladnosti določeni s pravili o uporabi, ki Komisiji niso bila sporočena v skladu s členom 5(1), prvi pododstavek, Direktive 2015/1535.

40 Zato nacionalna ureditev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki ponudniku storitev, ki je odgovoren za vzdrževanje naprav za avtomatsko plačevanje, nalaga, da organu za nadzor skladnosti teh naprav zagotovi tehnično dokumentacijo, ki med drugim vsebuje izvorno kodo registrirane programske opreme, spada pod pojem „tehnična specifikacija“ v smislu člena 1(1)(c) Direktive 2015/1525 in je tako „tehnični predpis“ v smislu člena 1(1)(f) te direktive.

41 Na četrtem in zadnjem mestu, presoditi je treba, ali je obveznost zagotovitve izvorne kode registrirane programske opreme mogoče opredeliti kot „tehnični predpis“, ker spada v kategorijo „druge zahteve“ v smislu člena 1(1)(d) Direktive 2015/1535. Na podlagi te določbe ta pojem zajema vsakršno zahtevo za proizvode, ki ni tehnična specifikacija in ki se nanaša na proizvod zaradi varovanja zlasti potrošnikov ali okolja ter vpliva na njegov življenjski cikel, potem ko je bil dan v promet, kakor so pogoji uporabe, predelave, vnovične uporabe ali odlaganja, kadar lahko taki pogoji znatno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje.

42 Ugotoviti je treba, da te obveznosti, ker spada pod pojem „tehnična specifikacija“, kot je bilo ugotovljeno v točki 40 te sodbe, ni mogoče opredeliti kot „drugo zahtevo“. V skladu z opredelitvijo tega pojma iz prejšnje točke ta namreč ne zajema „tehničnih specifikacij“.

43 Vendar je treba zaradi izčrpnosti pojasniti, da je Sodišče razsodilo, da morajo zadevni nacionalni ukrepi, da bi jih bilo mogoče opredeliti kot „druge zahteve“, pomeniti „pogoje“, ki lahko znatno vplivajo na sestavo ali značilnost proizvoda ali na njegovo trženje (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Vapo Atlantic, C-604/21, EU:C:2023:175, točka 39 in navedena sodna praksa).

44 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da nacionalna ureditev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki ponudnikom storitev, ki so odgovorni za vzdrževanje naprav za avtomatsko plačevanje, nalaga, da organu za nadzor skladnosti teh naprav zagotovijo njihovo izvorno in objektno kodo registrirane programske opreme, da bi pridobili izjavo o skladnosti, potrebno za registracijo navedenih naprav v enotno podatkovno zbirko nacionalne davčne uprave, lahko vpliva na njihovo trženje. Nespoštovanje te obveznosti lahko namreč znatno vpliva na trženje avtomatskih plačilnih naprav, ker gospodarski subjekti niso spodbujeni k njihovemu nakupu in teh naprav dejansko ni mogoče uporabljati v skladu z nameni, za katere so namenjene. Poleg tega je treba opozoriti, da – kot je razvidno iz predložitvene odločbe – cilj obveznosti zagotovitve izvorne in objektne kode registrirane programske opreme iz postopka v glavni stvari ni varstvo potrošnikov ali okolja, temveč državi omogoča, da zagotovi spoštovanje obveznosti poročanja in nadzor nad plačilom davkov.

45 Zato za nacionalno ureditev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ni mogoče šteti, da vzpostavlja „drugo zahtevo“ v smislu člena 1(1)(d) Direktive 2015/1535.

46 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(1)(f) Direktive 2015/1535 razlagati tako, da je nacionalna ureditev, ki ponudniku storitev, ki je odgovoren za vzdrževanje naprav za avtomatsko plačevanje, nalaga, da organu za nadzor skladnosti teh naprav zagotovi njihovo registrirano izvorno kodo programske opreme, „tehnični predpis“ v smislu te določbe, ki ga je mogoče uveljavljati proti posameznikom le, če je bil zadevni osnutek predpisa predhodno sporočen Komisiji v skladu s členom 5(1), prvi pododstavek, te direktive.

Drugo in tretje vprašanje

47 Ob upoštevanju odgovora na prvo vprašanje na drugo in tretje vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Člen 1(1)(f) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe

je treba razlagati tako, da

je nacionalna ureditev, ki ponudniku storitev, ki je odgovoren za vzdrževanje avtomatskih plačilnih naprav, nalaga, da organu za nadzor skladnosti teh naprav zagotovi njihovo registrirano izvorno kodo programske opreme, „tehnični predpis“ v smislu te določbe, ki ga je mogoče uveljavljati proti posameznikom le, če je bil zadevni osnutek predpisa predhodno sporočen Evropski komisiji v skladu s členom 5(1), prvi pododstavek, te direktive.

Podpisi